

SÄKERHETS DATABLAD

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Råselen

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

01-2119981706-25-XXXX

Andra identitetsbeteckningar

EC# 231-957-4, CAS# 7782-49-2

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen

Används som råmaterial i kemikalieindustrin.

Användningar som det avråds från

-

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företagsuppgifter

Boliden Commercial

Box 750

SE-101 35 Stockholm

Sweden

Tel +46 8 610 15 00

Fax +46 8 31 55 45

Kontaktperson**E-mail**

info.market@boliden.com

SDS utarbetad

01-06-2015

SDS Version

1.0

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112, 08-331231 (vardagar kl 9-17). Se avsnitt 16.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Acute. Tox. 3; H301 + H331

STOT RE 2; H373

Aquatic Chronic 4; H413

Fullständig ordalydelse av H-fraserna finns i avsnitt 2.2.

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

Signalord

Fara!

Faroangivelser

Giftigt vid förtäring eller inandning. (H301 + H331)

Kan orsaka organskadorgenom lång eller upprepad exponering. (H373)

Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer. (H413)

	Allmänt	-
	Förebyggande	Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/spray. (P260). Tvätta exponerad hud grundligt efter användning. (P264). Undvik utsläpp till miljön. (P273).
Skydds- angivelser	Åtgärder	Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd. (P280). Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. (P312). Sök läkarhjälp vid obehag (P314). Särskild behandling krävs. (P321). Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. (P361). VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. (P301+P310).
	Förvaring Avfall	- Innehållet/behållaren lämnas till ett samlingsställe för farligt avfall. (P501).

Innehåller

selen. Index nr.: 034-001-00-2

2.3 Andra faror

Annan märkning

-

Annat

-

VOC

-

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1. Ämnen

NAMN:	selen
IDENTIFIKATIONS NR.:	CAS-nr: 7782-49-2 EG-nr:231-957-4 REACH-nr:01-2119981706-25-XXXX Index-nr: 034-001-00-2
HALT:	>99,5%
CLP KLASSIFICERING:	Acute Tox. 3, STOT RE 2, Aquatic Chronic 4 H301, H331, H373, H413

3.2. Blandningar

-

(*) Fullständig ordalydelse av H-fraserna finns i avsnitt 16. Arbetshygieniska gränsvärden finns i avsnitt 8 - om de är tillgängliga.

Annan information

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt

Flytta den drabbade från riskområdet och låt denne ligga ner. Avlägsna förorenade kläder och skor omedelbart och tvätta dem noga innan de används igen. I händelse av olycka eller om du mår dåligt,

I enlighet med REACH-Kemikalieförordning (EG) 1907/2006

kontakta läkare omedelbart. Om den drabbade håller på att bli medvetslös, placera och transportera i stabilt sidoläge.

Inandning

För ut den skadade personen i friska luften. Sörj för att den skadade har tillsyn. Förebygg chock genom att hålla den skadade varm och i stillhet. Ge konstgjord andning om andningen upphör. Vid medvetslöshet: lägg den skadade i framstupa sidoläge. Tillkalla ambulans.

Hudkontakt

Avlägsna snabbt förorenade kläder och skor. Hud som har varit i kontakt med materialet tvättas grundligt med tvål och vatten.

Kontakt med ögonen

Avlägsna eventuella kontaktlinser. Skölj genast ögonen med rikliga mängder vatten (20-30 °C) till dess irritationen upphör och i minst 15 minuter. Se till att skölja under både övre och nedre ögonlock. Vid fortsatt irritation skall läkare uppsökas.

Förtäring

Vid förtäring, kontakta omgående läkare och ta med detta säkerhetsdatablad eller etiketten från produkten.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inga särskilda

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

-

Information till läkare

Medtag detta säkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Sand, metallbrandpulver.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid förbränning kan farliga gaser bildas. Bildning av explosiva blandningar med luft är möjlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Brandavfall och förorenat släckvatten skall kasseras i enlighet med lokala föreskrifter. Bär komplett skyddsutrustning inklusive andningsapparat.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Håll folk borta och stanna på läsidan. Undvik dammbildning. Använd andningsutrustning vid exponering för ångor/damm/aerosol.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp i sjöar, åar, kloaker etc. Kontakta de lokala miljömyndigheterna vid utsläpp i omgivningarna. Anlägg ev. fall/bassäng för spilluppsamling, för att förhindra utsläpp i omgivningen.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Fukta spillt material med vatten om det finns en risk för dammbildning. Samla upp mekaniskt. Skicka i lämpliga behållare för återvinning eller destruktion.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 13 för hantering av avfall. Se avsnitt 7 och 8 för skyddsföreskrifter.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

I enlighet med REACH-Kemikalieförordning (EG) 1907/2006

Råd för säker hantering:

Sörj för god ventilation av arbetsområdet (punktutsug om det behövs). Undvik bildning och avlagring av damm. Om arbetsplatsrelaterade hygieniska gränsvärden överskrids, måste andningskydd godkänt för det specifika arbetet bäras.

Allmänna skydds- och hygienåtgärder:

Ät inte, drick inte och rök inte under arbetstid. Undvik kontakt med livsmedel och drycker. Tvätta händerna före raster och efter arbetet. Undvik inandning av damm. Förvara arbetskläderna separat. Undvik kontakt med ögonen och huden. Se till att ögondusch finns i arbetsområdet. Nöddusch ska finnas tillgänglig.

Råd om skydd mot brand och explosion:

Undvik dammbildning. Håll åtskilt från värme och antändningskällor.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvara produkten i slutna behållare. Förvaras endast i originalförpackningen.

Förvara inte tillsammans med livsmedel. Förvara inte tillsammans med: Reduktionsmedel

Lagringstemperatur

Ytterligare information för selen-metallpellets: Förvaras svalt med en omgivningstemperatur på <30 ° C

7.3 Specifik slutanvändning

Denna produkt bör endast användas för de användningar som beskrivs i punkt 1.2

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden

selen

Nivågränsvärde (NGV): - ppm | 0,1 mg/m³

DNEL / PNEC

DNEL (selen): Arbetare, Dermal, 7 mg/kg/dag - Varaktighet: Lång sikt – Systemiska effekter

DNEL (selen): Arbetare, Inhalation, 0,05 mg/m³ - Varaktighet: Lång sikt – Systemiska effekter

DNEL (selen): Konsument, Oral, 4,3 µg/kg/dag - Varaktighet: Lång sikt – Systemiska effekter

DNEL (selen): Konsument, Dermal, 4,3 mg/kg/dag - Varaktighet: Lång sikt – Systemiska effekter

DNEL (selen): Konsument, Inhalation, 0,015 mg/m³ - Varaktighet: Lång sikt – Systemiska effekter

PNEC (selen): område: Vatten, Typ: Sötvatten, Värde: 2,67 µg/l

PNEC (selen): område: Vatten, Typ: Havsvatten, Värde: 2 µg/l

PNEC (selen): område: Vatten, Typ: Vatten intermittent, Värde: 5,5 µg/l

PNEC (selen): område: Vatten, Typ: Sötvattensediment, Värde: 8,2 mg/kg torrsvikt

PNEC (selen): område: Vatten, Typ: Havsvattensediment, Värde: 6,2 mg/kg torrsvikt

PNEC (selen): område: Jord, Typ: -, Värde: 0,1 mg/kg torrsvikt

PNEC (selen): område: Vattenreningsverk, Typ: -, Värde: 1500 µg/l

8.2 Begränsning av exponeringen

Efterlevnad av hygieniska gränsvärden bör kontrolleras regelbundet

Generellt

lakta normal industrihygien.

Exponeringsscenarier

Om det finns bilaga till detta säkerhetsdatablad, ska de exponeringsscenarier som anges i bilagan följas.

Exponeringsgräns

Yrkesmässiga användare omfattas av arbetsmiljölagstiftningens regler om maxkoncentrationer vid exponering. Se hygieniska gränsvärden ovan.

Tekniska åtgärder

Luftburna gas- och dammkoncentrationer skall hållas på lägsta möjliga nivå och under de anmodade gränsvärdena. Använd ev. punktutsug om den generella luftgenomströmningen i arbetslokalen inte är tillräcklig. Sörj för tydligt synbar skyltning av ögonsköljar och nödduschar.

Hygieniska åtgärder

Vid varje paus vid användning av produkten och vid arbetets slut skall de exponerade områdena på kroppen tvättas. Tvätta alltid händer, underarmar och ansikte.

Begränsning av miljöexponering

Följ de riskhanteringsåtgärder som ger adekvat kontroll över miljöns exponering för ämnet för de

I enlighet med REACH-Kemikalieförordning (EG) 1907/2006

exponeringsscenarier som anges i bilagan till säkerhetsdatabladet (om en sådan bilaga finns).

Personlig skyddsutrustning

Allmänt

Använda endast CE märkt skyddsutrustning.

Andningsskydd

Om de hygieniska gränsvärdena överskrids, ska ett andningsskydd godkänt för det specifika arbetet användas. Kort tid: skydd med filter P3.

Hudskydd

Särskilda arbetskläder skall användas. Använd ev. skyddsdräkt vid längre tids arbete med produkten. Syreresistenta skyddskläder.

Handskydd

Kemiskt resistent handskar (EN 374)

Lämpligt material: neopren

Ögonskydd

Tättslutande skyddsglasögon (EN 166).

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Färg	Lukt	pH	Viskositet	Relativ Densitet
Pulver	Grå till svart	Ingen lukt	Ingen data tillgänglig	Ingen data tillgänglig	4,809

Fas förändringar

Smältpunkt (°C)	Kokpunkt (°C)	Ångtryck (mm Hg)
220,8	685	0,1333

Data om brand-och explosionsrisker

Flampunkt (°C)	Tändpunkt (°C)	Självantändningstemperatur (°C)
Ej tillämpligt	-	Produkten är inte självantändande (EG A. 16)
Explosionsgränser (Vol %)	Oxiderande egenskaper	Brännbarhet
Ingen data tillgänglig	Ej tillämpligt	Produkten är inte mycket brandfarlig enligt Förordning (EG) Nr. 440/2008, metod EG A.10 (brännbarhet, fasta ämnen)

Löslighet

Löslighet i vatten	n-oktanol/vatten koefficient
Löslig	-
3,774 µg/l (21,2°C)	

9.2 Annan information

Löslighet i fett	Annat
-	Nedbrytningsstemperatur: Ingen data tillgänglig
	Explosiva egenskaper: Ej tillämpligt
	Ångdensitet: Ingen data tillgänglig
	Avdunstningshastighet: Ingen data tillgänglig
	Densitet: Ingen data tillgänglig

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Stabil vid rumstemperatur.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under de förhållanden som anges i avsnitt 7.

10.3 Risken för farliga reaktioner

I enlighet med REACH-Kemikalieförordning (EG) 1907/2006

Inga särskilda

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Mycket stark upphettning i luft kan förorsaka förbränning med bildning av giftiga ångor.

10.5 Oförenliga material

Med tillräckligt starka reduktionsmedel kan mycket giftig väteselenid bildas.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga farliga nedbrytningsprodukter kända.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet

Ämne	Art	Test	Exponeringsväg	Resultat
selen	Råtta	LD50 (OECD 401)	Oral	>5000 mg/kg bw
selen	Råtta	LC50 (dam, OPP 81-3)	Inhalation	>5,67 mg/l, 4h

Toxicitetsvärdena uppfyller inte kriterierna i bilaga VI till förordning (EG) nr 1272/2008, men har beaktats i CSR.

Frätande/irriterande på huden

Baserat på tillgängliga data är klassificeringskriterierna inte är uppfyllda.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Baserat på tillgängliga data är klassificeringskriterierna inte är uppfyllda.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Ej sensibiliserande.

Mutagenitet i könsceller

Baserat på tillgängliga data är klassificeringskriterierna inte är uppfyllda.

Cancerogenitet

Baserat på tillgängliga data är klassificeringskriterierna inte är uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet

Baserat på tillgängliga data är klassificeringskriterierna inte är uppfyllda.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering

Ingen data tillgänglig.

Specifik organtoxicitet – upprepad exponering

Data för ämne: selen

Oral, råttor

NOAEL: 0,4 mg/kg bw/d

Kan orsaka organskador.

Fara vid aspiration

Ingen data tillgänglig.

Långsiktiga effekter

Inga särskilda

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Ämne	Art	Test	Testets varaktighet	Resultat
selen	Fisk	LC50 (440/2008/EC C.1.)	96 h	26,2 µg/l
selen	Fisk	NOEC (OECD 215)		1,57 µg/l
selen	Daphnia	EC50 (OECD 202)	48 h	160,3 µg/l
selen	Daphnia	NOEC (OECD 211)		3,42 µg/l
selen	Alger	EC50 (OECD 201)	72 h	1,73 µg/l
selen	Alger	EC10 (OECD 201)		0,547 µg/l

Toxicitetsvärdena uppfyller inte kriterierna i bilaga VI till förordning (EG) nr 1272/2008, men har beaktats i CSR.

Bakterietoxicitet

Ingen data tillgänglig

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ämne	Nedbrytbarhet vattenmiljö	Test	Resultat
Ingen data tillgänglig.			

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ämne	Potentiell bioackumulering	LogPow	BFC
Ingen data tillgänglig.			944

12.4 Rörligheten i jord

I enlighet med REACH-Kemikalieförordning (EG) 1907/2006

Ingen data

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT- och vPvB-kriterierna är inte tillämpliga för oorganiska ämnen.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen data tillgänglig.

12.7 Annan information

Får ej släppas ut i avlopp eller vattendrag och inte lagras på allmänna avfallsupplag.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Denna produkt omfattas av bestämmelser om farligt avfall.

Tilldelning av ett avfallskodnummer enligt den europeiska avfallskatalogen skall göras i samförstånd med ett regionalt avfallshanteringsbolag.

Avfall

EWC-kod

-

Annan märkning

-

Förorenad förpackning

Avfallskategorin är vägledande och beror på vilket sätt avfallet har blivit till. Förpackningar med restinnehåll av produkten skall kasseras på samma sätt som produkten.

AVSNITT 14: Transportinformation

Ej farligt gods i enlighet med ADR och IMDG.

14.1 – 14.4

ADR/RID

14.1 UN-nummer

14.2 Officiell

transportbenämning

14.3 Faroklass för transport

14.4 Förpackningsgrupp

Kommentar

Tunnelrestriktionskod

IMDG

UN-no.

Proper Shipping Name

Class

PG*

EmS

MP**

Hazardous constituent

IATA/ICAO

UN-no.

Proper Shipping Name

Class

PG*

14.5 Miljöfaror

-

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

-

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö****Användningsrestriktioner**

Produkten får ej användas yrkesmässigt av unga under 18 år. Uteslutande för yrkesmässig användning.

Krav på särskild utbildning

-

Annat

-

Källor

Hygieniska gränsvärden (AFS 2011:18)

Förordning om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor; SFS 2015:236

Direktiv 94/33/EG för skydd av unga i arbetslivet.

Direktiv 92/85/EEC för gravida arbetstagare.

Avfallsförordning (SFS 2011:927)

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH)

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP)

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ja

AVSNITT 16: Annan information**Ordalydelse för H-fraser som anges i kap. 3**

H301 - Giftigt vid förtäring.

H331 - Giftigt vid inandning.

H373 - Kan orsaka organskadorgenom lång eller upprepad exponering.

H413 - Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer.

Fullständig ordalydelse av identifierade användningar nämns i avsnitt 1

-

Andra symboler som nämns i avsnitt 2

-

Annat

Det rekommenderas att utlämna detta SDB till den faktiska användaren av produkten

Upplysningarna i detta SDB är baserat på vår nuvarande kunskap. Informationen på säkerhetsdatabladet bygger på bästa tillgängliga data och gäller vid produktens avsedda hantering. Detta datablad avser endast denna produkt och är eventuellt inte tillämpligt om produkten används som ingrediens i annan produkt.

Användes produkten på annat sätt eller i annan applikation än den som produkten ursprungligen utvecklats för, eller rekommenderats till, sker detta helt under användarens ansvar. Avsikten med detta SDB är att beskriva säkerhetskraven för produkten. Det får inte uppfattas som en garanti för produktens egenskaper och informationerna kan inte ersätta ett produktblad.

Modifierad data i jämförelse med tidigare utgåva är märkt med en blå trekant (Första siffran i SDB version)

.

Telefonnummer för nödsituationer

I enlighet med REACH-Kemikalieförordning (EG) 1907/2006

Austria: Poison Control Centre Emergency helpline +43 1 406 43 43, 112
Belgium: 070 - 245 245
Bulgaria: +359 2 9154 409
Czech Republic: Toxikologické informační středisko Telefon: +420 224 919 293, +420 224 915 402
Denmark: Kontakt Gifflinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet).
Estonia: 112, 16662, ((+372) 626 93 90)
Suomi: 09-4711/Myrkytystietokeskus tai suora numero 09-471977 Myrkytystietokeskus/HUS, Tukholmankatu 17, 00029 HUS (Helsinki) 112
France: ORFILA (INRS) : + 33 (0)1 45 42 59 59. 24 heures sur 24 et 7 jours sur 7
Germany: Giftnotruf Berlin, Emergency telephone: +49 30 19240 (Tag und Nacht)
Greece: +30 10 779 3777
Hungary: Telefon: 06-80-20-11-99
Iceland: Neyðarlínan: Sími 112. Eitrunarmiðstöð Landsspítalans. Sími: 543 2222.
Ireland: +353 1 8379964
Italy: Centro antiveleni di Roma - Policlinico Umberto I tel. 06-49978000
Latvia: +371 704 2468
Lithuania: Visuomenės sveikatos centrams +370 5 236 20 52 arba +370 687 53378
Malta: 2425 0000
Netherlands: 30-2748888
Norway: Giftinformasjonssentralen på tlf.nr.: 22 59 13 00, 113
Poland: +48 58301 65 16 / +48 58 349 2831
Portugal: Em caso de intoxicacao, ligue 808 250 143
Romania: +40 21 3183606
Slovakia: +421 2 54 77 4166
Slovenia: + 386 41 650500
Spain: Servicio de Información Toxicológica Teléfono: + 34 91 562 04 20 (solo emergencias toxicológicas)
Información en español (24h/365 días)
Sweden: 112, 08-331231 (vardagar kl 9-17)
United Kingdom: 999 (or 111 for non-emergency medical advice). Emergency Action: In the event of a medical enquiry involving this product, please contact your doctor or local hospital accident and emergency department or the NHS enquiry service)

Datum för senaste väsentliga revidering (Första siffran i SDB version)

-

Datum för senaste mindre revidering (Sista siffran i SDB version)

-